

Sir Roderick Impey Murchison Baronet †

A híres angol geológ meghalt októberhó 22-án, életének 80-ik évében. Murchison 1792 febr. 19-én Taradale-en Roshireban született; eleintén katonai pályán volt s részt vett a spanyol hadjáratban, később Humphry Davy ösztönzésére a földtani tudományok tanulmányozásához fogott. Már 1825-ben a „geological Society“ tagja lett s egy évre rá a „Royal Society“ tagjául megválasztatott. Öt évi tanulmányoknak és munkásságnak eredménye az általánosan elismert jelességű „The Silurian System“ című munkája, melyben a részletesen tanulmányozott viszonyok és kövületek alapján ezen képletet a Cambritől különválasztva fölállította. 1835 és 1839-ben Sedwick tanár társaságában földtani utazásokat tett a Rajna vidékére, 1840-ben Oroszországba utazott, hol más természetvizsgálókkal egyetemben — közöttük Keyserling gróffal — 1842-ig maradt; innen aztán Németország, Lengyelország s a Kárpátok nagy részét is bejárta. 1844-ben Svédhont és Norvegiát látogatta meg. 1845-ben Keyserling gróffal és Verneuil-lel bevégezte „Oroszország és az Ural hegység földtana“ című munkáját. 1849-ben hatodik látogatását tette Sveiczban s visszatértekor „Földtani képletek az Alpok- Apenninek- és a Kárpátokban“ című hosszabb értekezése jelent meg a „geological society“ évkönyveiben.

Legjobban ismert s több kiadás ért műve „Siluria“, melynek legújabb kiadása 1864-ben jelent meg s első jeles munkáját is magába foglalja. Teljes czime az:

SILURIA

A history of the oldest rocks in the British isles and other countries. With sketches of the origin and distribution of native Gold, the general succession of geological formations and changes of the Earth's surface. Fourth Edition, including „The Silurian System“ 1864.

(A legrégebb rétegek története, az angol szigeteken és más tartományokban. Vázlatokkal, melyekben a természetes arany eredése és elterjedése, a geológiai képződmények általános sora s a föld felületének változásai előadtnak. Negyedik kiadás magába foglalva „a Silur képletet“.)

Murchison volt továbbá az, ki az aranynak Ausztráliában föllelhetésére utalt, minthogy ő az ausztraliai hegyláncokat az Ural hegyekkel analogoknak találta s ő volt az, ki hazája kormányát legelőbb figyelmezteté e pontra s egyáltalában érdeket költött az anyaországban az ausztraliai gyarmatok iránt.

Murchison mindennemű kitüntetésekben részesült. 1831, 1842-ben megválasztott a földtani társulat elnökének, 1844-ben a „Royal Geographical Society“ elnöke lett, a következő évben s tovább 1852 és 1855-ben újra megválasztott; az oxfordi, cambridgei és dublini egyetemek diszoklevelekkel tisztelték meg; számos külföldi társulat tagjává választotta; 1863-ban a Bath-rend nagy keresztjével diszítettett fel s egy évre rá a francia akademiától a Cuvier-díjat nyerte el. Vérutódai nincsenek.

K. A.

A magyar orvosok és természetvizsgálók

Aradon 1871. évi aug. 28-tól sept. 3-ig tartott XV-dik nagygyűlésén az ásvány-, föld- és vegytani szakosztálynak aug. 29-én, 30-án és september 1-jén tartott három ülésén következő ásvány- és földtani értekezések tartattak, melyek is az évkönyvbe fölvétetni határozottak:

1. A „Varagyai“ kutatás alatti kőszéntelep földismereti viszonyai, *Huchard József* nagy-enyedi nyug. bányanagytól.

2. A Bihar- és Békésmegyék véghatárán érintkező Sarkad mezőváros és vidéke földtalajáról és kútvizéről — *Trajanovits Ágoston*, sarkadi gyógyszerésztől.

3. A magyar keleti (erdélyi) aranybányák területéről (Golddistrict) különös tekintettel a füzesi aranybányászatra, *Hozák József* verespataki m. kir. bányamérnöktől (német nyelven tartatott).

Megjelent;

A magyar orvosok és természetvizsgálók Fiumében 1869. sept. 6-tól 11-ig tartott XIV. nagygyűlésének történeti vázlata és munkálatai. Szerkesztették *Poor Imre* és *Rózsay József*. — Az ásvány- és földtanba vágó értekezések a következők benne:

1. A sztánai kimosási völgy és a kolozsvári medencze; *Eszterházy Kálmán* gr. és *Pávy Vajna Elek*-től. (Egy színezet kőmetszettel.)

2. A marosújvári sötömzs s annak fekvisége, *Mosel Antal* bányanagytól (két kőmetszettel).

3. Magyarország sóügyéről *Houchard József* bányanagytól.

4. A Trachytok új beosztásáról, *Seabó Józseftől*.

Ezen értekezéseknek igen rövid kivonatai a következők:

1. A kolozsvári medencze alatt értekezők értik azon